

III Trobada d'El Museu Transformador

Pere Viladot, Marta Soler, Erik Stengler, Javier Hidalgo i Guillermo Fernández

04/07/2024

Abstract

El Museu Transformador som un col·lectiu independent de professionals del món dels museus que apostem per un museu contemporani dedicat a produir transformacions decisives i constatables en la cultura i l'educació de la societat. Per fer-ho, volem contribuir a desenvolupar i consolidar el llenguatge museogràfic, per posar-lo al servei de l'educació en el seu sentit més ampli, des d'una visió àmplia, oberta i transversal del museu com a fenomen social contemporani.

La nostra trajectòria va començar amb la publicació d'un manifest el gener del 2020, al voltant del qual ha anat creixent el contingut del nostre portal d'Internet, que actua com a pal de paller de la nostra activitat. [\(1\)](#) Actualment disposem de prop de vuitanta adherits i més de mil cinc-cents seguidors al nostre compte de la xarxa social X.

Aquesta trobada va néixer en bona part com a *experiment* alternatiu a les formes tradicionals de trobada professional. D'una banda preteníem trobar espais de presencialitat que posessin de manifest les limitacions de les eines en línia, malgrat les moltes capacitats que van revelar (i han instaurat) arran de la pandèmia. D'altra banda preteníem proposar un format menys docte, reclusiu i exhaustiu que l'habitual dels simposis i jornades (fèiem broma amb la idea que, a la nostra trobada, tota l'estona hauria de ser de pausa-cafè...).

Vam apostar, doncs, per un ambient de *retir* i tranquil·litat, amb la convicció que seria compatible amb fer feina. La segona trobada, la de l'any passat, ja ens havia donat la raó en aquest darrer aspecte, ja que vam posar el punt de partida de la completa [proposta de valors](#) que hem desenvolupat com a base ètica per a la nostra professió.

Sense perdre en cap moment l'ambient distès, de descans i de retrobament afectiu, aquest any hem treballat fonamentalment dos temes, tots dos relacionats amb un aspecte que configura una de les nostres línies estratègiques fonamentals: el desenvolupament de la nostra professió com a tal.

Primer vam presentar un projecte, en què ja estem embrancats: l'**Acadèmia de Museistes**. Es tracta d'una iniciativa amb la qual volem proposar una formació a mida de les necessitats del professional dels museus (a qui ens agrada anomenar "museista", un concepte que aspirem que arribi a ser compartit per tots els qui tenim el museu com a espai professional comú).

Creiem que la formació necessària del professional de museus s'ha anat enriquint al llarg de les darreres dècades, fins al punt que ara es podria descriure com un conjunt estructurat en quatre capes intrínsecament relacionades entre si:

- Aspectes relatius al patrimoni, la conservació i les col·leccions (formació *clàssica*).
- Aspectes de didàctica (l'anomenem formació *moderna*).
- Aspectes relatius al llenguatge museogràfic i la seva relació amb els públics (l'hem anomenat formació *postmoderna*).
- Aspectes de gestió excel·lent de les organitzacions socials i culturals (en diem formació *contemporània*).

Durant la tercera trobada vam recollir molt bones propostes i idees —tant de temàtiques com de formats—, que permetrien als professionals compatibilitzar la formació amb la dedicació laboral, sense oblidar la inclusió ben ponderada de joves i estudiants.

El segon gran assumpte que ens va ocupar tenia a veure amb la professionalització dels educadors/es de museus. Articulats en tres grups de treball, que van gaudir d'una deliciosa tarda de dissabte primaveral al jardí, ens vam plantejar un primer apropament a alguns objectius bàsics, les conclusions dels quals esperem ordenar i publicar ben aviat, sobre la base de cinc aspectes:

- Definir què entenem per educació museística.
- Debatre sobre la terminologia: educador/a vs. mediador/a.
- Descriure quines són les funcions que haurien d'exercir les persones educadores.
- Acordar quina formació haurien de tenir per fer-ho.
- Desenvolupar les competències que afecten aquesta professió.

Amb l'objectiu d'avançar cap a la professionalització de l'educació als museus, no vam plantejar-nos-ho com una plataforma reivindicativa, sinó com un espai cooperatiu per establir les bases del que hauria de configurar una professió que malauradament no existeix com a tal. En aquest sentit, la trobada no es va acabar el dissabte 25. Estem redactant un esborrany de document a partir de les reflexions compartides, que serà distribuït entre tots els assistents per poder fer un debat online que ens permeti elaborar el document definitiu, del qual us informarem oportunament.

La nota anecdòtica la va posar una sessió informal de fotos, durant la qual tots els assistents ens vam fotografiar amb un preciós calidoscopi clàssic. Aquestes fotos han servit per donar forma a una orla, amb la qual [reivindicarem el calidoscopi](#) com a símbol dels *museïstes*, ja que combina els dos recursos bàsics del llenguatge museogràfic: l'objecte i el fenomen tangibles. La nostra idea és que al desenvolupament de la nostra professió també li caldran alguns signes formals, que no són menys importants.

El nostre repte per a futures trobades consisteix a acollir tantes persones com ens agradaria, encara que sense perdre l'essència de proximitat que les caracteritza.

Notes

1. www.elmuseotransformador.org

Copyright